

tillige tilladt mig at borttage et Udtryk, som var kommet ind i den Redaktion, der nu foreligger, hvilken jo vedtoges ved 2den Behandling, idet jeg ikke har kunnet se, at det var ret betegnende for det, man egentlig vilde udtale. Der staar nemlig i Lovforslaget, som det foreligger, at Landvæsenskommissionen skal bestemme Digtets Beliggenhed. Jeg tager neppe fejl, naar jeg tror, at dette Udtryk er kommet ind, for at man kunde indgaa et Ord, som stod i det oprindelige Lovforslag, nemlig „afstaa“, hvilket Ord var ganske paa sin Plads, naar Taler var om Expropriation, men ikke ganske korrekt, naar der kun var Tale om en Servitut. Jeg nærer ingen Tvivl om, at Hensigten med denne Betegnelse „bestemme Beliggenheden“, slet ikke har været nogen anden, end at Landvæsenskommissionen skal afgjøre, hvilken Grund der skal afgives, og jeg har derfor foretrukket, idet jeg benyttede Ordet „afgive“ i Stedet for „afstaa“, — „afgive“ kan passe paa begge Dele — at sige dette ligefrem. — Endringsforslaget under Nr. 3 er støttet paa en anden Bemærkning, som jeg tillod mig at gjøre ved Sagens 2den Behandling, i det jeg nemlig udtalte, at det forekommer mig at være mere stemmende med Servitutsystemet, at Erstatning for afgiven Jord og for Indskrænkning i Benyttelsen fastsættes som en aarlig Afgift fremfor til en Sum en Gang for alle. Dels finder jeg, som sagt, dette mest stemmende med det Forhold, som fremkommer, naar man vil benytte Servitutsbegrebet, dels har jeg troet, at det i alt Fald ved mange Leiligheder, maasse ved de allerfleste, kunde være det, der var det Bekvemmeste for alle Parter. For Grundeierens Vedkommende kan det ofte være af stor Betydning, navnlig af Hensyn til Prioritetshaveren, at han for Benyttelsen af det Stykke Jord, som Servituten angaar, kan faae en aarlig Afgift, saa at Pantet bliver usorringet, hvorimod den vel kunde give Anledning til Bøvstikker for ham, naar han ligefrem skulde have Panthavernes Samtykke til at afgive det Stykke Jord, hvorom det gjælder, mod en Sum en Gang for alle. For Digeerens Vedkommende forekommer det mig ogsaa, at Villighed taler for, at der fastsættes en aarlig Godtgjørelse i Stedet for en Sum en Gang for alle, navnlig af Hensyn til, at det Tilfælde kan indtræffe, hvilket netop er Servituts Hensigt, at, naar Benyttelsen som Dige ophører, Grunden uden Videre tilfalder den forrige Eier. Jeg har saa meget mindre troet at burde styde denne Betragtning fra mig, som jeg i det følgende Endringsforslag har foreslaaet, at Grundeierne skulde have Ret til at forlange Godtgjørelse for den Forringelse, som Grunden ved Anvendelsen til Dige maasse kan have lidt. Jeg har dog ikke troet at burde gaa videre end til at fastsætte, at hver af Parterne have Ret til at forlange en aarlig Godtgjørelse, og hvor dette ikke forlanges, er der naturligvis Intet i Veien for, at man kan bestemme Godtgjørelsen til en

Sum en Gang for alle. — Det første Stykke af mit Endringsforslag til § 5 angaar, som det vil ses, Konflikter, der mulig kunne komme frem ved Spørgsmaalet om Bedligeholdelsen af Diget. I og for sig maatte jeg, theoretisk betragtet, anse det for korrektest, at Grundens Eier ogsaa overtager Bedligeholdelsen af Diget, og de Herrer ville maasse erindre, at netop i Plakaten af 6te Juni 1848 er det fastsat som en Ret, Grundens Eiere have, at kunne fordrø selv at overtage Bedligeholdelsen; men paa den anden Side tror jeg ikke, at det, praktisk taget, er den herfigtsmæssigste Ordning og navnlig ikke, dersom Diget skal have nogen synderlig Betydning. Da maa, efter hvad jeg tillod mig at ytre før, ogsaa fremdeles Digeinteressenterne, saalange Servituten varer, være dem, til hvem der overveiede tages Hensyn, og medens jeg ikke har fundet nogenformelt Grund til, at Loven skulde bestemme, at Grundeieren ikke maatte overtage Bedligeholdelsen, har jeg paa den anden Side troet det nødvendigt, at, naar de havde overtaget den, men ikke fyldestgjorde den Forpligtelse, de derved havde paataget sig, der da maatte gives Digeierne Ret til med en vis Frist, som jeg har sat til $\frac{1}{2}$ Aar, at kunne forlange denne Ordning ophævet og selv overtage Bedligeholdelsen. Det sidste Stykke af Endringsforslaget under Nr. 4 indeholder i Realiteten ikke Andet, end hvad der allerede staar i § 5, men dog har jeg gjort en lille Forandring, der ganske vist ogsaa har reel Betydning, idet Forslaget, som det nu foreligger, henviser til § 3, men § 3 slet ikke handler om Andet end de Tilfælde, hvor Landvæsenskommissionen har været tilkaldt. Meningene kan nu ikke være at ville udelukke de Tilfælde, hvor Eagen er ordnet ved frivillig Overenskomst. Jeg har derfor foreslaaet at tage denne Hensigt bort, men i Overenskomst lade det hele Indhold, som § 5 nu har, blive staaende. Jeg nævnte, at foruden disse Endringsforslag under Nr. 1, 3 og 4 var ogsaa det under Nr. 10 fremsat for at give en Regel for Digeerens og Grundeierens indbyrdes Forhold, som ikke var nødvendig, saalange man havde Expropriationsret; thi da vare de To Naboer, men her er der berimod et aparte Tilfælde med Hensyn til Færdningen af Digerne, som ikke tør lades uomtalt i Loven. Det er nemlig klart, at, naar Grundeieren vedbliver at beholde Grunden, paa hvilken Diget er opført, kan Digtets Eier ikke sikkre sig imod Molest af denne Grundeiers Kreaturer ved at optage dem, idet man ikke kan optage en Mandts Kreaturer paa hans egen Grund. Der maatte altsaa tillægges Digeinteressenterne en Ret til, i Lighed med hvad der om private Veie er fastsat i Loven af 25de Marts 1872, at optage Kreaturer, naar de komme paa Interessenternes Dige. — Dette er altsaa de Forandringer, jeg ved at gjenemse Lovforslaget har fundet nødvendige for, saavidt mulig, at søge at fjerne